

Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології XXI століття

**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ІНФОРМАЦІЙНА ОСВІТА
ТА ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНІ
ТЕХНОЛОГІЇ XXI СТОЛІТТЯ**

**Матеріали
VIII Міжнародної
науково-практичної
конференції**

Одеса 2015

**Ukraine * USA * Belarus * Bulgaria * Cameroon * Canada * China * Georgia *
Germany * Great Britain * Italy * Kazakhstan * Libya * Norway * Poland *
Romania * Russia * Scotland * Serbia * Spain * Switzerland * Syria * Vietnam**

Міністерство освіти і науки України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська обласна рада
Одеська обласна універсальна наукова бібліотека
ім. М. Грушевського
Асоціація документознавців України
Харківська державна академія культури
Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова
Одеський національний політехнічний університет

**Інформаційна освіта
та професійно-комунікативні технології
XXI століття**

МАТЕРІАЛИ

VIII Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 10-12 вересня 2015 року

Одеса – 2015

Министерство образования и науки Украины
Одесская областная государственная администрация
Одесский областной совет
Одесская областная универсальная научная библиотека
им. М. Грушевского
Ассоциация документоведов Украины
Харьковская государственная академия культуры
Национальный педагогический университет
им. М.П. Драгоманова
Одесский национальный политехнический университет

**Информационное образование
и профессионально-коммуникативные технологии
XXI века**

МАТЕРИАЛЫ

VIII Международной научно-практической конференции
Одесса, 10-12 сентября 2015 года
Одесса – 2015

The Ministry of Education and Science of Ukraine
Odessa regional state administration
Odessa Regional Council
Odessa regional universal scientific library of M.Grushevsky
Association Documentacion Science of Ukraine
Kharkiv State Academy of Culture
National pedagogical Dragomanov university
Odessa national polytechnical university

**Informational education
and professional-communicative technologies
of XXI centuries**

MATERIALS
of the VIII International scientifically-practical conference
Odessa, September, 10-12 th, 2015

Odessa – 2015

УДК 378.4.007 (477.74)

Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології XXI століття: зб. матеріалів VIII Міжнар. наук.-практ. конф., Одеса, 10-12 вересня 2015 року / під заг. ред. В.Г. Спрінсяна. – Одеса : ФОП Гаража, 2015. - 625 с.

Збірник укладено на основі матеріалів VIII Міжнародної науково-практичної конференції з проблем інформаційної освіти, комунікативної компетенції, лінгвістичної компетенції за фахом, філософії і культури сучасного фахівця, розробки й впровадження інноваційних освітніх технологій, яка була проведена Одеським національним політехнічним університетом 10 – 12 вересня 2015 року. До збірника увійшли статті й тези доповідей, в яких розглядаються актуальні проблеми кола наук із соціальних комунікацій.

Збірник розраховано на наукових працівників, спеціалістів інформаційної сфери, викладачів, аспірантів і студентів.

Редакційна колегія

Оборський Г. О. – доктор техн. наук, професор, дійсний член Академії інженерних наук України, ректор Одеського національного політехнічного університету (*голова редколегії*);
Спрінсян В.Г. – канд. мистецтвознавства, доцент, зав. кафедри документознавства та інформаційної діяльності ОНПУ, президент Спілки документознавців України (*заст. голови редколегії*);
Слободяник М.С. – доктор історичних наук, професор, зав. кафедри документознавства та інформаційно-аналітичної діяльності НАКККіМ (*член редколегії*);
Шейко В.М. – доктор істор. наук, професор, член-кореспондент Академії мистецтв України, ректор Харківської державної академії культури (*член редколегії*);
Амельченко Ю.С. – директор Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. М. Грушевського (*член редколегії*);
Філіпова Л.Я. – доктор пед. наук, професор, декан факультету документознавства та інформаційної діяльності Харківської державної академії культури (*член редколегії*);
Баканурський А.Г. – доктор мистецтвозн., професор, декан гуманітарного факультету ОНПУ (*член редколегії*);
Жарких В.Ю. – доктор філософ. наук, професор, зав. кафедри філософії та методології науки ОНПУ (*член редколегії*);
Розова Т.В. – доктор філософ. наук, професор, академік Академії Вищої школи України, зав. кафедри філософської антропології Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова (*член редколегії*);
Сухотеріна Л.І. – доктор істор. наук, професор, зав. кафедри політології ОНПУ (*член редколегії*);
Коляда-Березовська Т.Ф. – канд. філол. наук, доцент кафедри документознавства та інформаційної діяльності ОНПУ (*член редколегії*);
Бірюкова Т.Л. – канд. наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри документознавства та інформаційної діяльності ОНПУ (*член редколегії*);
Татакі О.О. – ст. викладач кафедри документознавства та інформаційної діяльності ОНПУ (*член редколегії*).

Відповідальні за випуск: Коляда-Березовська Т.Ф., Бірюкова Т.Л., Татакі О.О.

Друкується за рішенням Вченої ради Одеського національного політехнічного університету
Матеріали конференції публікуються в авторській редакції.
Відповідальність за зміст статей покладається на авторів.

ISBN 978-966-2989-34-2

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ

О.Є. Гомолюк "ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНУ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ" ЯК НАВЧАЛЬНИЙ КУРС	361
Н.Н. Чурсин ГУМАНИТАРНІ АСПЕКТИ СТАНДАРТИЗАЦІЇ СОДЕРЖАННЯ ОБРАЗОВАНИЯ В ВИСШІЙ ШКОЛІ.....	365
І.Ю. Мельник НОВІ ІТ-РІШЕННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ.....	375
О.К. Романова, Н. Мадарьяга ОБУЧЕНИЕ ИНОСТРАННЫХ МАГИСТРОВ ТЕХНИЧЕСКИХ УНИВЕРСИТЕТОВ ОФИЦИАЛЬНО-ДЕЛОВОМУ СТИЛЮ РЕЧИ.....	378
Т.Ф. Коляда-Березовська, І. Карлінг, В. Резванова ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ: АЛГОРИТМ ПРОГНОЗУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ.....	381
Н.В. Бородіна ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СТВОРЕННІ WEB-САЙТІВ ВНЗ	387
С.М. Шевченко ВІДЕО-ЛЕКЦІЯ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ У ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ	390
С.В. Аверіна ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ КРОСКУЛЬТУРНИХ КОМУНІКАЦІЙ СТУДЕНТАМИ-ДОКУМЕНТОЗНАВЦЯМИ У КУРСІ «СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ»	393
М.Д. Мартенчук ТВОРЧА ОСОБИСТІСТЬ У ВИМІРАХ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ: ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ.....	395
Т.А. Лугова, М.Г. Якубовська НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ АВТОМАТИЗАЦІЇ РОБОТИ З ДОКУМЕНТАМИ НА КАФЕДРАХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.....	399
Л.Н. Пронина МОТИВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ІСПОЛЬЗОВАНИЯ ИКТ ПРИ ОБУЧЕНИИ РУССКОМУ ЯЗЫКУ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ.....	408
Л.В. Печкурова, Р.И. Ус ОБУЧЕНИЕ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ ТЕХНИЧЕСКИХ ВУЗОВ РЕФЕРИРОВАНИЮ И АННОТИРОВАНИЮ НАУЧНЫХ СТАТЕЙ.....	410

Е.В. Иванова, Н.В. Тумбрукаки ИНФОРМАЦИОННО-КОММУНИКАТИВНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ КАК РЕСУРС САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ И ТВОРЧЕСКОЙ РАБОТЫ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ.....	415
Т.В. Лишневская ПРОЕКТНАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ В СПЕКТРЕ МЕТОДОВ ОБУЧЕНИЯ РКИ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ИНФОРМАЦИОННО- КОММУНИКАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ.....	420
О.А. Сивак, Ю.С. Литвин АПАРАТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	422
А.Н. Куц СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ИНФОРМАЦИОННОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В СОВРЕМЕННЫХ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ УСЛОВИЯХ.....	425
В.І. Рибак ВОЛОДІННЯ ТЕХНІКОЮ ПОСТАНОВКИ ЗАПИТАНЬ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ПЕДАГОГА.....	429
Салех Аль Асвад СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ МЕТОДОВ СТРУКТУРИРОВАНИЯ ИНФОРМАЦИИ В УЧЕБНОМ ПРОЦЕССЕ.....	432
К. Белоус 3D ТЕХНОЛОГИИ В ОРГАНИЗАЦИИ УЧЕБНОГО ПРОЦЕССА СТУДЕНТОВ	436

ЛІНГВІСТИЧНА КОМПЕТЕНЦІЯ ЗА ФАХОМ

О.А. Коваленко, І.В. Кравець ФОРМУВАННЯ У СТУДЕНТІВ МОВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПРЕДМЕТУ "УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ".....	442
Хельга Герич, С.М. Мельник РОЛЬ ОСОБИСТОСТІ ВИКЛАДАЧА В ІНТЕНСИФІКАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ.....	447
Neil Allison, М.Г. Якубовська НАВЧАЛЬНИЙ ТЕКСТ: КОМУНІКАТИВНИЙ, ЛІНГВІСТИЧНИЙ, ЛІНГВОДИДАКТИЧНИЙ АСПЕКТИ.....	454

В статье раскрывается сущность творческой личности будущего профессионала; очерчены общие принципы творческой личности. Проанализированы понятия «творчество», «творческая личность», «творческие способности», «творческий потенциал». В статье рассматриваются пути формирования профессиональной личности в процессе профессионального обучения.

Ключевые слова: *личность, профессионал, творчество, творческая личность, профессиональное обучение.*

The article reveals the essence of future creative professional, outlined the General principles of the creative personality. Analyzed the concept of "creativity", "creative personality", "creativity", "creative potential". In article ways of formation of professional identity in the process of professional training.

Keywords: *personality, professional, creativity, creative personality, professional training.*

УДК: 651.5:004.01:37

Т.А. Лугова, М.Г. Якубовська

НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ АВТОМАТИЗАЦІЇ РОБОТИ З ДОКУМЕНТАМИ НА КАФЕДРАХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

В статті розглядаються комп'ютерні та Інтернет-технології для автоматизації роботи з документами на кафедрах вищих навчальних закладів, аналізуються перспективи їх впровадження з огляду на специфіку кафедральної документації.

Ключові слова: *вища освіта, кафедральна документація, автоматизація роботи з документами, комп'ютерні технології, Інтернет-технології, хмарні технології, електронний організатор, електронна база методичних матеріалів.*

Кожний освітній заклад являє собою складний багаторівневий організаційний комплекс з багатьма управлінськими рівнями: управління навчальним закладом (ректорат та Вчена рада університету), управління факультетом (деканат, Вчена рада факультету), управління кафедрою (професорсько-викладацький та навчально-допоміжний колектив), персональний менеджмент (викладачі та студенти). Закон України «Про освіту» визначає кафедру як базовий структурний підрозділ вищого навчального закладу, що проводить навчально-виховну і методичну діяльність з однієї або кількох споріднених спеціальностей, спеціалізацій

чи навчальних дисциплін і здійснює наукову, науково-дослідну та науково-технічну діяльність за певним напрямом. Тож оптимізація та автоматизація документаційної роботи кафедри як важливої первинної ланки вищого навчального закладу видається вельми актуальним.

Важливими складовими інформатизації сучасної освіти є використання багатого спектра комп'ютерних та Інтернет-технологій, адже це стає умовою її входження у глобальний освітньо-інформаційний простір, запорукою якості та конкурентоспроможності.

Треба констатувати, що автоматизація роботи підприємств та установ різних галузей, зокрема й освітньої, є однією з гарячих тем, що обговорюються у наукових колах на перетині документознавства, менеджменту та програмування. Науковцями розглядалися методологічні основи розробки та використання автоматизованих систем управління документами, обґрунтовувались особливості побудови сучасних документально-інформаційних систем з використанням хмарних технологій, аналізувалась еволюція систем електронного документообігу підприємств. Розглядалися різні аспекти документаційного забезпечення ВНЗ: історіографія, становлення та розвиток, технології реалізації електронного документообігу, особливості в умовах болонського процесу, документаційного забезпечення якості управління. Вивчались проблеми автоматизації бібліотечно-інформаційних процесів ВНЗ [7], характеризувались інформаційні технології в освіті. Багато праць присвячено вивченню інформаційних технологій створення документно-комунікативного середовища у сфері вищої освіти. Втім, до тепер відсутні фундаментальні дослідження про сутність, види, проблеми та перспективи застосування інформаційних технологій у практику документаційної роботи кафедр вищих навчальних закладів.

Для створення освітньої автоматизованої системи обліку всіх управлінських функцій закладів вищої освіти, зокрема, керування їх документаційними системами та потоками, вже сформована нормативно-законодавча база, що складається із Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про Національну програму інформатизації», «Про Концепцію Національної програми інформатизації», «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007 – 2015 роки», Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, Постанов КМУ «Про створення Єдиної державної електронної бази з питань освіти», «Про Державну національну програму «Освіта», Наказу МОН «Про затвердження Положення про студентські квитки державного зразка, указу Президента України «Про заходи щодо вдосконалення системи вищої

освіти» тощо.

Важливим нормативно-організаційним підґрунтям впровадження новітніх технологій у документаційну роботу ВНЗ є формування під егідою МОН України Єдиної державної електронної бази з питань освіти (ЄДЕБО) $\frac{3}{4}$ автоматизованої системи збирання, верифікації, оброблення, зберігання та захисту даних, у тому числі персональних, щодо надавачів та отримувачів освітніх послуг в Україні [3]. Адміністратором цієї бази є державне підприємство «Інфоресурс», що належить до сфери управління МОН. До ЄДЕБО звертаються під час виготовлення документів про освіту державного зразка, документів про вчені звання та наукові ступені, ліцензій на надання освітніх послуг та сертифікатів про акредитацію, студентських квитків. Останні являють собою електронні документи, що містять персональні дані про студента вищого або професійно-технічного навчального закладу, що складаються на підставі замовлення на створення квитків та виготовлення їх карток, відтворені на пластикових картках встановленого зразка, та можуть бути використані для електронної ідентифікації особи, підтвердження права на пільгу та як платіжні інструменти, створені за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та внесені до інформаційних ресурсів ІВС «ОСВІТА» та ЄДЕБО [9]. При цьому у разі збирання персональних даних про фізичних осіб – учасників освітнього процесу забезпечується отримання їхньої згоди на обробку відповідних даних в Єдиній базі. Втім, робота з Єдиною базою належить до прерогативи вищого рівня, адже відповідальність за внесену інформацію покладається на керівника навчального закладу. В Єдиній базі на кожен тип дій щодо студентів формуються окремі накази (відрахування, переведення тощо), де фіксується різноманітна інформація: списки студентів, про зміну ПІБ студентів, переведення на курс або з іншого навчального закладу, поновлення з іншого навчального закладу, повторне навчання, відрахування, закінчення навчання, про допуск до повторної атестації, про продовження навчання тощо.

У дослідженні новітніх технологій в освіті важливо розрізняти електронні веб-орієнтовані системи керування навчанням або електронні платформи дистанційного навчання, віртуальні навчальні середовища (такі, як система Moodle, ATutor, ILIAS тощо) та програми автоматизації власне документаційної роботи закладів вищої освіти. Аналіз представлених у мережі Інтернет програмних платформ автоматизації роботи ВНЗ (російських розробників: «Електронна вчительська», «ERP-Галактика. Управління ВНЗ», «БИТ: АВРОБУС», «ПитерСофт: Управление процессами» для ВНЗ, «Электронный документооборот – со студенческой скамьи!»; українських: «ПС-Студент-Web», АСУ «ВНЗ»; та

казахських: «ЕДО-ВУЗ» тощо) дає можливість констатувати, що вони мають за мету створення консолідованої звітності і можливості глибокого оперативного аналізу або освітнього моніторингу. На основі отриманих таким чином статистичних даних відповідальні працівники міністерства будують аналіз за різними критеріями в питаннях вищої освіти та планують заходи по реформуванню вищої школи [29]. Означені програми діють на платній основі та потребують проведення тренінгів персоналу для роботи з ними. Більшість з цих програм орієнтована на створення цілісної системи «МОН $\frac{3}{4}$ Ректорат $\frac{3}{4}$ Деканат», при цьому діяльність такої важливої ланки, як кафедра ВНЗ, окремо не розглядається та не розробляється. Можливо тому, що на кафедрі документообіг здійснюється невіддільно від університетського.

В Одеському національному політехнічному університеті впроваджено програму автоматизації кадрової роботи «ONPUdoc: Управління документами», що створює автоматизоване робоче місце працівника кадрової служби, але не поширюється на всі облікові функції університету, і відповідно не стосується роботи кафедр. Нажаль, незважаючи на те, що на кафедрах є доступ до мережі Інтернет, використовується лише електронна пошта. При цьому не створено базу розсилки для всіх структурних підрозділів та взаємодії між ними в онлайн режимі. Це призводить до затримок інформації та її старіння.

Крім того документальна робота на кафедрі має свої особливі риси. Це безпосередня робота зі студентами та робота з різноманітною первинною документацією: навчальною (журнали відвідування, відомості успішності студентів тощо), науково-методичною (плани навчальних дисциплін, конспекти лекцій та практичних занять, методичні рекомендації, контрольні та тестові завдання, екзаменаційні білети, підручники та навчальні посібники, звіти з наукової та науково-методичної роботи викладачів і таке інше), виховною (плани та звіти виховної роботи кураторів академічних груп, списки груп з контактними даними, записи стосовно виховної роботи у гуртожитках), організаційною (розклади занять, анкетні дані для замовлення дипломів, звіти та щоденники практики, звіти роботи магістрів), організаційною (навчальний план кафедри, календарні індивідуальні плани роботи викладачів, звіти, накази щодо закріплення тем кваліфікаційних робіт та наукових керівників бакалаврів, спеціалістів та магістрів, накази щодо закріплення на практику студентів, доповідні та службові записки за запитами проректорів, керівників інших структурних підрозділів тощо), охорони праці (журнали первинних, планових та позапланових інструктажів), акредитації спеціальності. При цьому кожен з перелічених

документів висуває перед працівниками кафедри конкретні завдання, що потребують своєчасного рішення. Тому для керування численними документальними потоками кафедри доцільно застосовувати окреме спеціальне програмне забезпечення.

Враховуючи, що виконання більшості кафедральних документів має надзвичайно чіткі обмеження у часі, можна припустити, що для оптимізації роботи кафедри доцільно впровадити програми-планувальники, - організатори, «менеджери завдань» або так звані «тайм-менеджери». Ринок таких комп'ютерних програм не лише надзвичайно багатий, але й постійно оновлюється. В Інтернеті пропонуються у платному доступі такі програми, як [34]: i!lQuick Online, Tenfox Timesheet, Replicon, MinuteHound, The LeaderTask electronic organizer; у вільному або демонстраційному доступі: Мініплан, Microsoft OneNote, Evernote, Google Keep, GTD, Do Less, MindMap тощо (можливості використання останньої для роботи кафедр ВНЗ розглянуті нами в окремій статті [22]). Ці програми є потужними інструментами по самоорганізації роботи викладачів, адже дають можливість бачити всі операції в поточному режимі, спланувати робочий день, керувати проектами, зберігати необхідні документи на хмарних серверах та синхронізувати доступ до них між усіма пристроями (домашнім персональним комп'ютером викладача, його телефоном, планшетом тощо), аналізувати завдання будь-якої складності, представивши їх перед собою візуально. Деякі програми (наприклад, The LeaderTask) можуть бути одночасно планувальниками, менеджерами файлів і паролів, телефонною та адресною книгою і календарем, давати можливість бачити завдання протягом місяця, тижня чи дня. В них можна повернутися до нотаток, зроблених раніше, і внести будь-які зміни, встановити нагадування, або ж пов'язати з іншими подіями календаря. Більшість з програм-органайзерів дуже легкі в освоєнні і використанні.

Так, у межах виконання магістерських досліджень на кафедрі документознавства та інформаційної діяльності (ДД) ОНПУ був розроблений та успішно впроваджений у практичну діяльність електронний органайзер куратора академічної групи «OR_ganizer», що являє собою зручну інтуїтивно зрозумілу web-орієнтовану платформу (в online та offline режимі), максимально адаптовану до умов роботи свого власника і покликаною бути помічником і асистентом у роботі з обліку даних про студентів, контролю їхньої успішності, планування виховних заходів та виконання завдань.

Органайзер куратора розроблений на основі електронних таблиць Microsoft Office Excel з гіперпосиланнями на необхідні ресурси мережі

публікацій всіх форматів і дисциплін (індекс Академії Google включає в себе більшість рецензованих онлайн журналів Європи та Америки найбільших наукових видавництв), та в якій представлена система моніторингу публікаційної активності викладачів інститутів та кафедр.

Онлайн-база даних НМЗ кафедри стане своєрідною інформаційною платформою для онлайн доступу до робочих (що включають і такі, що не публікуються для студентського загалу) методичних матеріалів викладача, що полегшить процедуру їх постійного оновлення, а можливість ознайомлення з матеріалами колег зміцнить міждисциплінарні зв'язки, забезпечить постійне засвоєння передового педагогічного досвіду, формуванню власного творчого почерку в педагогічній діяльності, дасть можливість створення спільних проєктів, може стати плідним підґрунтям для складання методичного посібника з організації виховної роботи у вищій школі. Інформаційна база даних, створена у програмі Microsoft Excel, дає можливість не лише побачити номенклатуру навчально-методичних та наукових матеріалів кафедри, а й здійснювати їхній багатоаспектний аналіз: кількість видань, спрямування за спеціалізаціями, авторство, рік видання, тощо. На основі цієї бази даних можна формувати динамічні звіти про кількість методичних розробок та наукових праць викладачів за певний період часу. Ця інформація може лягти в основу кафедрального рейтингу викладачів.

Важливою основою для впровадження нових інформаційних технологій у методичну роботу кафедр можна вважати створення онлайн-бібліотеки електронних видань на базі наукової бібліотеки університету. Цю роботу варто поглиблювати та розширювати з метою оптимізації документних комунікацій викладачів, кафедр та університетів.

Таким чином, інструментальною основою сучасного управління документацією з організаційної, навчальної, науково-методичної та виховної роботи кафедр ВНЗ є впровадження інформаційної консолідованої системи підтримки управління університетом взагалі та його структурних підрозділів, зокрема. Застосування web-орієнтованих програм-органайзерів та хмарних технологій зберігання та копіювання документних даних закладів вищої освіти дає ряд переваг: по-перше, хмарні технології вирішують проблему використання дорогих ліцензійних продуктів для робочих стаціонарних комп'ютерів, уможливають використання пропонованих програм на персональних мобільних пристроях (наприклад, на «планшеті завідувача кафедри» або «мобільному офісі співробітників»); по-друге, легкість використання багатьох програм-органайзерів дозволяє вирішувати проблеми подолання опору персоналу нововведенням та відсікає необхідність заснування ІТ-підрозділу при

Інтернет та елементами електронного органайзера Google Календар, в якому є функції створення повторюваних подій (наприклад, дні народження студентів, кураторські години і таке інше), та нагадування про них, що можуть бути надіслані на електронну пошту куратора та студентів, або показуватись спливаючим вікном.

«OR_ganizer» містить такі інформаційні блоки: «про студентів» (списки груп, контактні дані, гіперпосилання на сторінки студентів у соціальних мережах та електронну пошту, а також відомості про студентів, що мешкають у гуртожитках), «навчання» (календарний графік навчання та здійснення контролю, розклади занять студентів та куратора, поточні відомості успішності студентів, графіки чергувань тощо), «виховання» (кураторські години, електронний календар університетських, кафедральних та внутрішніх групових заходів з функціями менеджера задач та нагадування подій), «документація» (план та звіт роботи куратора, інструктажі), «нормативно-правова база роботи куратора» (Положення про роботу куратора академічної групи, посилання на актуальні ресурси законодавчих та нормативно-правових актів, знання яких допоможе академнаставнику бути юридично захищеним), «методика» (посилання на цікаві ресурси з методичною літературою про виховання у вищій школі для планування та проведення заходів з національно-патріотичного, інтелектуально-духовного, естетичного, фізичного, трудового, громадянсько-правового, морального та екологічного виховання), «психологія» (соціометричні тести для визначення рівня згуртованості групи та виявлення міжгрупових відносин з метою їх покращення).

Типовими проблемами в документаційній роботі багатьох сучасних закладів є зростання обсягів документованої інформації, її дублювання, розсіяння по носіях (паперових та електронних), складність здійснення оперативного пошуку, старіння та втрата даних. Все це висуває гостру необхідність у створенні «web-based» консолідованого сховища даних, доступ до якого відкритий у будь-який час з будь-якого комунікаційного пристрою. У практиці роботи можна застосовувати такі програмні продукти, як MyTaskHelper.ru, Paradox Data Editor, phpMyAdmin, [EMS SQL Manager. Lite for InterBase and Firebird](#) тощо. Так, науково-методичну роботу кафедри можна оптимізувати за допомогою створення реляційної бази методичних матеріалів кафедри на файлових хостингах хмарного зберігання та резервного копіювання файлів Яндекс-Диск або Google-Диск. Останній є, на нашу думку, більш перспективним для освітньої галузі, адже він синхронізується з системою Google Академія (англ. Google Scholar), яка забезпечує повнотекстовий пошук наукових

реалізації програми або окремого проекту; спрощують та оптимізують життєвий цикл (впровадження, документаційний супровід, контроль, розвиток, зворотній зв'язок, оцінка) проектів ВНЗ та його структурних підрозділів.

Список використаних джерел

1. Про вищу освіту [Електронний ресурс] : Закон України [Чинний, поточна редакція від 05.12.2012] // Відомості Верховної Ради України, 2002. — № 20. — С. 134. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2984-14>
2. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007 – 2015 роки [Електронний ресурс] : Закон України [Чинний, поточна редакція від 09.01.2007] // Відомості Верховної Ради України. — 2007. — № 12. — С. 102. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/537-v>
3. Про створення Єдиної державної електронної бази з питань освіти [Електронний ресурс] : Постанова КМУ від 13 липня 2011 р. – № 752. ¾ [Чинний, редакція від 21.08.2013]. ¾ Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/752-2011-p>
4. Про заходи щодо вдосконалення системи вищої освіти [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 17.02.2004 р. №199/2004. — [Чинний, поточна редакція від 17.02.2004]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/199/2004>
5. Акімов О. Історіографія вивчення документаційних систем та потоків вищих навчальних закладів / О. Акімов, Т. Лугова // Актуальні питання документознавства та інформаційної діяльності: теорії та інновації: зб. Матеріалів I Міжнародної наук.-практ. конф., Одеса, 19-20 березня 2015 р. / під заг.ред.: В.Г. Спрінсяна. – Одеса : OFFSETiC, 2015. – С. 57-66.
6. Андрейченко А.А. Технология реализация системы электронного документооборота вуза на основе объектно-ориентированной программной среды // Новые информационные технологии : Тезисы докладов XVII Международной студенческой конференции-школы-семинара - М. : МИЭМ, 2009 - 399 с.
7. Банокіна С.Г. Проблеми автоматизації бібліотечно-інформаційних процесів бібліотеки ВНЗ (з досвіду роботи науково-технічної бібліотеки Одеського національного політехнічного університету) // Інформаційна освіта і професійно-комунікативні технології XXI століття : зб. матер. Міжнар.наук.-практ. конф., Одеса, 11-13 вересня 2008 р. / під заг.ред. В.Г. Спрінсяна. – Одеса : Друк, 2008. - С.41-46.

8. Денисенко Т.А. Інформаційні технології в освіті / Т.О. Денисенко, О.Є.Грешнев // Інформаційна освіта і професійно-комунікативні технології XXI століття : зб. матер. VI Міжнар.наук.-практ. конф., Одеса, 12-14 вересня 2013 р. / під заг.ред. В.Г. Спрінсяна. – Одеса : Сімекс-Принт, 2013. - С.59-62.

9. Кирилишен Я.В. Особливості побудови сучасних документально-інформаційних систем з використанням хмарних технологій / Я.В. Кирилишен, А.В. Остапенко // Бібліотекознавство. Документологія. Інформологія. — 2013. — № 1. — С. 49-55.

10. Клименко О.В. Документаційне забезпечення роботи ВНЗ в умовах болонського процесу / О.В. Клименко // // Інформаційна освіта і професійно-комунікативні технології XXI століття : зб. матер. VI Міжнар.наук.-практ. конф., Одеса, 12-14 вересня 2013 р. / під заг.ред. В.Г. Спрінсяна. – Одеса : Сімекс-Принт, 2013. - С. 123-125.

11. Литвин С.Х. Документаційне забезпечення управління вищим навчальним закладом як чинник надання якісної освіти та доступності знань (історіографічний аналіз / С.Х. Литвин // Бібліотекознавство. Документологія. Інформологія. — 2013. — № 1. — С. 4-8.

12. Лугова Т.А. Еволюція систем електронного документообігу підприємств [Текст] / Т.А. Лугова, О.Є. Акімов // Бібліотекознавство. Документологія. Інформологія. — 2013. — № 1. — С. 16-20.

13. Філіпова Л.Я. Документально-електронні комунікації в умовах інформатизації освіти / Л.Я. Філіпова // Інформаційна освіта і професійно-комунікативні технології XXI століття : зб. матер. Міжнар.наук.-практ. конф., Одеса, 10-12 вересня 2009 р. / під заг.ред. В.Г. Спрінсяна. – Одеса : Друк, 2009. - С.18-20.

В статье рассматриваются компьютерные и Интернет-технологии для автоматизации работы с документами на кафедрах высших учебных заведений, анализируются перспективы их внедрения с учетом специфики кафедральной документации.

Ключевые слова: высшее образование, кафедральная документация, автоматизация работы с документами, компьютерные технологии, Интернет-технологии, облачные технологии, электронный органайзер куратора, электронная база методических материалов.

The article deals with computer and Internet technologies to automate work with documents in the departments of higher educational institutions and analyzes the prospects for their implementation with consideration of the specificities of the Department documentation.

Keywords: higher education, the documentation, automation of work

МОТИВАЦИОННЫЕ АСПЕКТЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИКТ ПРИ ОБУЧЕНИИ РУССКОМУ ЯЗЫКУ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ

Статья посвящена рассмотрению актуальной проблемы применения ИКТ на занятиях по русскому языку с иностранными студентами. Применение компьютерных технологий позволяет оптимизировать учебный процесс, повысить мотивацию студентов, разнообразить формы и методы обучения.

Ключевые слова: *информационно - коммуникационные технологии (ИКТ), мотивация, лично-ориентированный подход.*

Стремительное внедрение информационных процессов в различные сферы жизни требует разработки новой модели системы образования на основе современных информационных технологий. Информационно-коммуникационные технологии (ИКТ) – это не только новые технические средства, но и новые формы и методы преподавания, новый подход к процессу обучения и воспитания.

В последнее время всё больше и больше педагогов-практиков приходят к выводу о необходимости сочетания компьютерного обучения с развивающими методами обучения, которые повышают эффективность усвоения материала студентами, способствуют активизации мышления обучаемых, позволяют работать наиболее продуктивно и усиливают взаимосвязь студента и преподавателя.

Применение ИКТ повышает познавательную активность и способствует формированию положительной мотивации обучаемых, т.к. создаются условия:

- максимального учёта индивидуальных образовательных возможностей и потребностей студентов;
- широкого выбора содержания, форм, темпов и уровней проведения учебных занятий;
- раскрытия творческого потенциала обучаемых;
- освоения студентами современных информационных технологий.

Формирование учебной мотивации всегда было важной проблемой. Сейчас актуальность обусловлена обновлением системы образования,